

Arbetsmarknadsdepartementet
Socialdepartementet

Rådets möte (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård
samt konsumentfrågor) den 8-9 december 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

2. A-punkter

a) Icke lagstiftande verksamhet

b) Lagstiftning (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget
om Europeiska unionen)

SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALPOLITIK

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska
unionen)

3. Direktivet om bättre arbetsvillkor för plattformsarbete

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Rådet föreslås
anta en allmän inriktning.

Ansvarigt statsråd: Paulina Brandberg

Dokument:

Förslagets innehåll: I kommissionens arbetsprogram för 2020 aviserades lagstiftning som skulle syfta till att förbättra arbetsvillkor för personer som arbetar på digitala arbetsplattformar. Kommissionen samrådde med arbetsmarknadens parter om förslaget den 24 februari 2021 respektive den 16 juni 2021.

Den 9 december 2021 presenterade kommissionen ett direktiv som syftar till att förbättra arbetsvillkor för plattformsarbete genom att säkerställa en korrekt bedömning av anställningsstatus. Detta ska uppnås genom att medlemsstaterna ska ha lämpliga förfaranden för att kontrollera och säkerställa ett korrekt fastställande av anställningsstatusen för personer som utför plattformsarbete. Felklassificering ska undvikas genom en rättslig presumtion om att ett anställningsförhållande föreligger om plattformsföretag i viss utsträckning kontrollerar hur arbetet utförs. Den rättsliga presumtionen ska kunna motbevisas i rättsliga eller administrativa processer.

Förslaget innehåller även förslag på rättigheter för personer som utför plattformsarbete, som till exempel rätt till insyn i användning och drift av automatiska övervaknings- och beslutssystem. Det föreslås även regler för att förtydliga skyldigheten för sådana digitala arbetsplattformar som är arbetsgivare att anmäla plattformsarbete till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där arbetet utförs.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Arbetsmarknadsutskottet informerades den 25 oktober och 31 maj 2022. Regeringen överlade med arbetsmarknadsutskottet på basis av FaktaPM om regeringens ståndpunkt till direktivförslaget den 25 januari 2022. Regeringen överlade även med arbetsmarknadsutskottet den 27 april 2021 om regeringens ståndpunkt inför påverkansarbetet till kommissionens förslag. Plattformsarbete togs även upp under en riktlinjedebatt på informella EPSCO den 3 december 2020. Regeringen samrådde den 27 november 2020 med EU-nämnden om inriktningen till riktlinjedebatten.

Fortsatt behandling av ärendet:

Faktapromemoria: 2021/22:FPM36

Icke-lagstiftande verksamhet

4. Den europeiska planeringsterminen 2023

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.
Riktlinjedebatt.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson

Dokument:

COM (2022) 780

COM (2022) 781

COM (2022) 782

COM (2022) 783

Förslagets innehåll: Rådet väntas hålla en riktlinjediskussion om den europeiska planeringsterminen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar årets hållbara tillväxtöversikt och kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken i EU.

Det är viktigt att planeringsterminen fokuserar på de övergripande målen att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser, och främja hållbar ekonomisk tillväxt och välfungerande arbetsmarknader.

Det är viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Den europeiska termen diskuteras regelbundet inom rådet. Den europeiska termen för 2023 har ännu inte diskuterats av rådet. Den 2 december behandlas även frågan i EU-nämnden inför möte i Ekofin den 6 december.

- a) Den årliga översikten över hållbar tillväxt 2023, rapporten om förvarningsmekanismen, utkastet till den gemensamma sysselsättningsrapporten och utkastet till rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Informationspunkt.
Presentation av kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson

Dokument:

COM (2022) 780

COM (2022) 781

COM (2022) 782

COM (2022) 783

Förslagets innehåll: Den 22 november publicerade kommissionen sin årliga hållbara tillväxtöversikt för 2023 (ASGS), utkast till den gemensamma sysselsättningsrapporten (JER), förslag till rekommendation till euroområdet för 2023 och den årliga förvarningsrapporten för 2023 (AMR). Dessa dokument utgör tillsammans starten på 2023 års europeiska planeringstermin.

Under början av 2023 planeras fortsatt behandling av dessa dokument i berörda rådskonstellationer inför Europeiska rådets möte i mars, som ska ge vägledning inför medlemsstaternas rapportering om åtgärder inom den europeiska planeringsterminen.

Den årliga hållbara tillväxtöversikten

I den årliga hållbara tillväxtöversynen presenterar kommissionen sina förslag till prioriteringar för EU:s ekonomiska politik och sysselsättningspolitik för de kommande 12 till 18 månaderna.

Kommissionen konstaterar att den ekonomiska återhämtningen efter covid-19-pandemin varit mycket stark, men att EU:s ekonomi nu befinner sig vid en vändpunkt. Höga energipriser, minskad köpkraft hos hushållen, svag global efterfrågan, och högre räntor innebär sammantaget att kommissionen väntar sig en ekonomisk tillbakagång denna vinter. Kommissionen konstaterar vidare att det ekonomiska läget karaktäriseras av en mycket stor osäkerhet. Det enskilt största hotet för den europeiska ekonomin bedöms

vara gasförsörjningen vintern 2023/2024. Det konstateras dock att arbetsmarknaden fortfarande är stark, med hög efterfrågan på arbete inom EU.

För att möta dessa utmaningar, understryker kommissionen vikten av en samordnad ekonomisk och social politik mellan både medlemsstater och EU. RRF och REPowerEU nämns som ett av bidragen på EU-nivå för att mildra krisen. Ett ledmotiv i kommissionens meddelande är liksom tidigare år ”konkurrenskraftig hållbarhet” (*competitive sustainability*). Detta bygger på fyra dimensioner: Rättvisa, produktivitet, miljömässig hållbarhet, och makroekonomisk stabilitet.

Utkast till gemensam sysselsättningsrapport

Kommissionen och rådet ska varje år, inom ramen för den europeiska terminen, upprätta en gemensam rapport till Europeiska rådet om sysselsättningsläget och genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna. Utkastet till gemensam rapport publicerades samtidigt som den årliga tillväxtöversikten. Rapporten analyserar den sociala utvecklingen och sysselsättningsutvecklingen i unionen och presenterar på ett övergripande plan sysselsättningsreformer, kopplade till sysselsättningsriktlinjerna, som medlemsstaterna lagt fram det senaste året.

Den årliga förvarningsrapporten

Kommissionens förvarningsrapport om makroekonomiska obalanser utgör starten på det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. I rapporten undersöker kommissionen förekomsten av eventuella obalanser i respektive medlemsstat och motiverar varför ett antal medlemsstater kommer att bli föremål för fördjupad granskning av kommissionen under våren 2023. Utifrån dessa granskningar kommer kommissionen att avgöra om makroekonomiska obalanser föreligger eller inte.

Baserat på analyserna i årets förvarningsrapport anser kommissionen att fördjupade granskningar är motiverat i alla länder som bedömdes ha obalanser i förra årets cykel, det vill säga: Cypern, Frankrike, Tyskland, Grekland, Italien, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Spanien och Sverige. Kommissionen anser vidare att fördjupade granskningar också är motiverat för Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Luxemburg och Slovakien. Med undantag för Ungern mellan 2012–2015 har dessa länder har aldrig tidigare bedömts ha obalanser. Den fördjupade granskningen av Sverige

motiveras liksom tidigare år med en hög privat skuldsättning och stigande bostadspriser (för helåret 2021).

Rekommendationen till euroområdet

Kommissionen publicerar årligen ett förslag på rådsrekommendationer för euroområdets ekonomiska politik det kommande året. Årets rekommendation uppmanar euroländerna att stötta ECB:s inflationsmål och konsolidera sina offentliga skulder, genom riktat stöd till de mest utsatta hushållen och företagen, samtidigt som man upprätthåller investeringar för att klara den gröna och digitala omställningen. Rekommendationen pekar också ut pris-löne-spiraler och den makrofinansiella stabiliteten som viktiga områden.

Faktapromemoria: -

- b) Genomförande av rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden: sysselsättningskommitténs (EMCO) huvudbudskap

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Godkännande.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson

Dokument:

Förslagets innehåll: Sysselsättningskommittén (EMCO) har i form av huvudbudskap sammanfattat utfallet från 2022 års granskning av medlemsländernas genomförande av rådets antagna rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden av den 15 februari 2016.

I februari 2016 antog rådet rekommendationen om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden. Sverige ställde sig bakom antagandet och välkomnar dess uppföljning.

Granskning av medlemsländernas genomförande av rådsrekommendationen sker vartannat år. Den första granskningen genomfördes den 15 december 2016 och den senaste granskningen den 13 november 2020. Med anledning av pandemin var 2020 års granskning anpassad efter de speciella förutsättningar som pandemin innebär. Den senaste ordinarie granskningen

som 2022 års granskning kan jämföras med är den som genomfördes den 3 oktober 2018.

Rådsrekommendationen innehåller fyra huvudområden: (1) registrering av arbetssökande, (2) en enda kontaktpunkt (*Single Point of Contact*), (3) avtal om återinträde på arbetsmarknaden, vilket motsvarar individuell handlingsplan (*Joint Integration Agreement*), samt (4) arbetsgivares medverkan.

Sysselsättningskommittén konstaterar att andelen långtidsarbetslösa har ökat jämfört med 2020 som en följd av pandemins effekter på sysselsättningen. Detta följer på en period med sjunkande långtidsarbetslöshet sedan 2014. Samtidigt ökade arbetslösas deltagande i aktiv arbetsmarknadspolitik även under 2020 och det övergripande genomförandet av rekommendationen fortsätter att variera mellan medlemsländerna. Vissa medlemsländer ligger långt i framkant medan andra har mer arbete framför sig för att genomföra och få rekommendationens fyra huvudområden på plats.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom godkännande av huvudbudskapen från Sysselsättningskommittén.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Ingen vidare behandling av huvudbudskapen förutses.

Faktapromemoria: -

5. Rådets rekommendation om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ansvarigt statsråd: Camilla Waltersson Grönvall

Dokument: 12866/22

Förslagets innehåll: Kommissionen presenterade den 28 september 2022 ett förslag till rådsrekommendation om tillräcklig minimiinkomst som

säkerställer aktiv inkludering. Syftet med rådsrekommendationen är att säkerställa ett värdigt liv i alla skeden. Enligt kommissionen kan tillräckligt inkomststöd, i synnerhet minimiinkomst, bidra till minskad fattigdom och social utestängning.

Rådsrekommendationen innehåller förslag på åtgärder för att förbättra minimiinkomstens tillräcklighet, bland annat genom robusta metoder för att bestämma nivån på stödet. Medlemsstaterna rekommenderas vidare att förbättra minimiinkomstens täckningsgrad och nyttjande genom tydliga kriterier för behovsprövning, förenklade processer och användarvänlig information. Ett antal åtgärder föreslås i syfte att främja hög sysselsättningsgrad och inkluderande arbetsmarknader. Rekommendationen betonar vikten av att personer som kan arbeta får incitament och stöd att göra det, samt att tillgång till stödtjänster och väsentliga tjänster finns tillgängliga för de som riskerar fattigdom och social utestängning.

Medlemsstaternas rekommenderas att vidta åtgärder för att uppnå en effektiv utformning och implementering av robusta sociala skyddssystem på nationell, regional och lokal nivå. Rekommendationen ska enligt förslaget följas upp inom ramen för den europeiska planeringsterminen och medlemsstaterna ska rapportera framstegen med genomförandet av rekommendationen till kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning om ståndpunkt ägde rum i socialutskottet den 27 oktober 2022. Socialförsäkringsutskottet informerades den 10 november 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2022/23:FPM9

6. Slutsatser om inkludering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Godkännande.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson

Dokument: 14495/22

Förslagets innehåll: Rådsslutsatserna syftar till att främja deltagandet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. I förslaget till rådsslutsatser ges en beskrivning av situationen för målgruppen på arbetsmarknaden i medlemsstaterna som fortsatt svår. Det finns klyftor i sysselsättningsgraden mellan personer med och utan funktionsnedsättning, behov av stöd, utmaningar och hinder i form av diskriminering, kostnader för anpassningar på arbetsplatsen, okunskap om vilket stöd som behövs samt bristande tillgänglighet i olika avseenden såsom till olika tjänster och transport. Medlemsstaterna inbjuds att vidta åtgärder och initiativ med anledning av den beskrivna situationen, däribland en aktiv arbetsmarknadspolitik och systematisk utveckling av stöd och insatser för målgruppen. Likaså främjande av samarbete mellan olika relevanta aktörer samt underlättande av målgruppens tillträde till arbetsmarknaden dels genom stöd och insatser, dels genom möjlighet till anpassningar av arbetsplatsen, arbetsorganisation och arbetstider.

Sverige har under förhandlingen välkomnat det tjeckiska ordförandeskapets initiativ till rådsslutsatser på detta område. Sverige har samtidigt i enlighet med den svenska ståndpunkten understrukit vikten av, och lämnat skriftliga ändringsförslag om, att rådsslutsatserna tar hänsyn till policy och insatser för att främja deltagandet på arbetsmarknaden som redan finns i medlemslandet, samt att det finns utrymme för medlemsstaterna att utforma insatser som fungerar i den nationella kontexten.

Det tjeckiska ordförandeskapet har behandlat förslaget till rådsslutsatser vid två tillfällen i rådsarbetsgruppen för sysselsättning och sociala frågor samt två omgångar med möjlighet för medlemsstaterna att lämna skriftliga synpunkter. Därefter har en kompromisstext sänts ut till medlemsstaterna på en informell skriftlig procedur. Sverige kunde i samband med denna konstatera att merparten av Sverige synpunkter såväl i sak i förhållande till den svenska ståndpunkten, som i fråga om begreppsanvändning, har hörtsammats av ordförandeskapet i kompromisstexten. Mot den bakgrunden framförde Sverige inga invändningar mot kompromissförslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av rådsslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Arbetsmarknadsutskottet den 25 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktrapomemoria: -

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

7. Direktiv om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Allmän riktlinje.

Ansvarigt statsråd: Paulina Brandberg

Dokument:

Förslagets innehåll: Kommissionen presenterade sitt förslag till reviderat direktiv den 28 september 2022. Förslaget innebär ett skärpt gränsvärde för asbest från dagens 0,1 fibrer/cm³ till 0,01 fibrer/cm³. Under förhandlingarna i rådet har bestämmelserna om metoden för att mäta asbest justerats, vilket innebär att ett byte till mer avancerad metod under en längre övergångsperiod (sju år) introduceras.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar en ökad skyddsnivå för arbetstagare i relation till gällande direktiv. Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom rådets förslag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Arbetsmarknadsutskottet 25 oktober.

Fortsatt behandling av ärendet: Efter ett beslut om allmän inriktning i Epsco-rådet kommer förslaget att behandlas inom ramen för trepartssamtal mellan Europaparlamentet, Europeiska ministerrådet och Europeiska kommissionen.

Faktapromemoria: -

Icke lagstiftande verksamhet

8. Europeiska omsorgsstrategin

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Anna Tenje

Dokument: -

Förslagets innehåll: Det tjeckiska ordförandeskapet väntas lyfta den europeiska omsorgsstrategin för en riktlinjedebatt på dagordningen. En diskussionsnot kommer att tas fram för att vägleda diskussionerna.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information om omsorgsstrategin lämnades till socialutskottet den 13 oktober 2022 och till socialförsäkringsutskottet den 10 november 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2022/23:FPM2

9. Rådets rekommendation om tillgång till långvarig vård och omsorg av god kvalitet och till rimlig kostnad

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Godkännande.

Ansvarigt statsråd: Anna Tenje

Dokument: 13948/22

Förslagets innehåll: Den 7 september 2022 presenterade kommissionen ett förslag till rådsrekommendation om tillgång till långvarig vård och omsorg

av god kvalitet och till rimlig kostnad. Rådsrekommendationen är en åtgärd inom ramen för vård- och omsorgsstrategin, som presenterades samtidigt.

Rådsrekommendationen innehåller åtgärder för att förbättra tillräckligheten i det sociala skyddet, tillgänglighet och kvalitet inom långvarig vård och omsorg. Till exempel rekommenderas medlemsstaterna att vidta åtgärder för att möta olika typer av vård- och omsorgsbehov och för att säkerställa överkomliga priser.

Vidare innehåller förslaget åtgärder för att förbättra arbetsvillkoren inom långvarig vård och omsorg och för att attrahera kvalificerad personal till sektorn. Åtgärder för att stödja anhörigvårdare, till exempel genom avlösning, föreslås. Sådana åtgärder skulle enligt förslaget göra det enklare för anhörigvårdare, varav en majoritet är kvinnor, att delta på arbetsmarknaden. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden bidrar till jämställdhet, men ökar också arbetsutbudet och potentiell tillväxt i ekonomin.

Slutligen innehåller förslaget åtgärder för att utveckla en evidensbaserad styrning inom långvarig vård och omsorg. Medlemsstaterna rekommenderas bland annat att införa en mekanism för att samordna genomförandet av rådsrekommendationen nationellt och att utveckla ett nationellt ramverk för datainsamling.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att gemensamma utmaningar och möjligheter inom långvarig vård och omsorg lyfts fram på EU-nivå. Regeringen ser positivt på att arbetet för ökad tillgänglighet och kvalitet i långvarig vård och omsorg lyfts fram. Det är även positivt att den långvariga vårdens och omsorgens betydelse för jämställdheten i samhället betonas i rekommendationen.

Regeringen bedömer att ordförandeskapet i stor utsträckning har lyssnat på de medlemsstater som har framfört att den nationella kompetensen på området måste respekteras och att den administrativa bördan för medlemsstaterna måste hållas på en rimlig nivå. Det slutliga förslaget lämnar på ett tydligare sätt utrymme för medlemsstaterna att anpassa åtgärderna efter den nationella kontexten.

Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av rådsrekommendationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning om ständpunkt ägde rum i socialutskottet den 13 oktober 2022. Socialförsäkringsutskottet informerades den 10 november 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

10. Rådets rekommendation om förskola och barnomsorg:
Barcelonamålen för 2030

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Antagande

Ansvarigt statsråd: Lotta Edholm

Dokument:

Förslagets innehåll: Den europeiska vård- och omsorgsstrategin publicerades den 7 september 2022 av Europeiska kommissionen och beskrivs som ett bidrag till arbetet med att uppnå den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Strategin åtföljs bl.a. av ett utkast till rådsrekommendation om översyn av de mål för förskoleverksamhet och barnomsorg som sattes av Europeiska rådet 2002, de så kallade Barcelonamålen, för att på så sätt förbättra kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.

Medlemsstaterna rekommenderas bl.a. att tillhandahålla barnomsorg till minst 45 % av barnen under tre år och 96 % av barnen mellan tre år och den obligatoriska skolåldern. Medlemsstaterna rekommenderas även att ha riktade mål för att öka möjligheterna för barn från utsatta miljöer, med funktionsnedsättning eller med behov av särskilt stöd att delta i förskola och barnomsorg för att minska skillnaderna i deltagande för dessa barn jämfört med andra barn. Vidare rekommenderas medlemsstaterna att stödja rättvisa arbetsvillkor, bland annat genom att främja dialog mellan arbetsmarknadens parter och skapa karriärvägar för personal inom sektorn.

Regeringen har under förhandlingarna bevakat att det inte ställs krav på lagstiftning samt att medlemsstaternas befogenheter på utbildningsområdet respekteras.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen är positiv till kommissionens förslag till rådsrekommendation om förskoleverksamhet och barnomsorg och är positiv till att gemensamma utmaningar och möjligheter lyfts fram på EU-nivå. Regeringen delar kommissionens ambition att skapa en tillgänglig omsorg av god kvalitet till överkomliga avgifter. Det är viktigt att barns bästa beaktas och att rättvisa arbetsvillkor inom förskola och barnomsorg främjas. Regeringen ser positivt på att kommissionen betonar förskoleverksamhetens och barnomsorgens betydelse för jämställdheten i samhället. Regeringen är även positivt inställd till att rekommendationen tar stor hänsyn till de behov av stöd som barn och föräldrar med funktionsnedsättning kan ha.

Det är centralt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna avseende bland annat utbildning, arbetsmarknad och lönebildning, inklusive parternas autonomi respekteras.

En restriktiv budgethållning är viktig, såväl avseende hur EU-medel används som dess påverkan på medlemsstaternas budget. Det är viktigt att uppföljningen av rekommendationen är proportionerlig i förhållande till syftet och att befintliga strukturer för rapportering så som den europeiska planeringsterminen används i möjligaste mån. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsrekommendationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i utbildningsutskottet 15 november 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Medlemsstaterna väntas anta rådsrekommendationen på rådsmötet den 8 december.

Faktapromemoria: -

11. Slutsatser om jämställdhet i störda ekonomier: fokus på den unga generationen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Godkännande.

Ansvarigt statsråd: Paulina Brandberg

Dokument: 14588/22

Förslagets innehåll: Det tjeckiska ordförandeskapet i EU:s ministerråd har den 30 september 2022 lagt fram ett utkast till rådsslutsatser beträffande jämställdhet i splittrade ekonomier, med fokus på den unga generationen.

I utkastet identifieras ett antal sakområden av hög aktualitet och med tydliga konsekvenser för jämställdheten, såsom energifattigdom, Rysslands aggression mot Ukraina, den gröna och digitala omställningen, obetalt hem- och omsorgsarbete, följderna av covid-19-pandemin och dessa frågors inverkan på kommande generationer. Rådsslutsatserna innehåller dessutom ett antal uppmaningar riktade till medlemsstaterna och kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av utkastet till rådsslutsatser.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Arbetsmarknadsutskottet om innehållet i utkastet till rådsslutsatser den 25 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

12. Direktiv om likabehandling (artikel 19)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Informationspunkt.
Lägesrapport.

Ansvarigt statsråd: Paulina Brandberg

Dokument: 13070/22

Förslagets innehåll: Med stöd av artikel 13 i EG-fördraget (nu artikel 19.1 EUF-fördraget) presenterade kommissionen den 2 juli 2008 ett förslag till direktiv med förbud mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. Direktivet ska tillämpas på alla personer, såväl inom den offentliga som den privata sektorn i fråga om socialt skydd, inklusive social trygghet och hälso- och sjukvård, sociala förmåner, utbildning samt tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster, som är tillgängliga för allmänheten, inklusive bostäder. Syftet med förslaget är att diskrimineringsgrunderna ska få ett likvärdigt skydd på EU-nivå.

Det krävs enhällighet i rådet för att direktivet ska antas. Ett antagande av förslaget har sedan det lades fram i juli 2008 blockerats av några medlemsstater men förhandlingar äger fortsatt rum i rådsarbetsgruppen för sociala frågor. Vid EPSCO-rådets möte kommer ordförandeskapet presentera en lägesrapport.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Förslaget om ett likabehandlingsdirektiv har behandlats i EU-nämnden den 26 september och den 12 december 2008, den 5 juni och den 25 november 2009, den 4 juni och den 3 december 2010, den 15 juni och den 25 november 2011, den 15 juni och den 30 november 2012, den 14 juni och den 6 december 2013, den 13 juni och den 5 december 2014, 12 juni och den 4 december 2015, den 10 juni och den 2 december 2016, den 9 juni och den 1 december 2017, den 15 juni 2018, den 6 december 2018, den 5 juni 2019, den 27 november 2020, den 11 juni 2021, samt den 10 juni 2022.

Överläggning med Arbetsmarknadsutskottet i fråga om förslaget om ett likabehandlingsdirektiv skedde den 13 oktober 2015 och utskottet informerades senast oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Arbetet med förslaget kommer tas vidare under svenska ordförandeskapet.

Faktapromemoria: 2017/18:FPM77

Övriga frågor

13. a) Aktuella lagstiftningsförslag
(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

i) Beslut om ett Europaår för kompetens 2023

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet.

Ansvarigt statsråd: Mats Persson

b) Den europeiska plattformen för åtgärder mot hemlöshet –
lägesrapport

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Camilla Waltersson Grönvall.

a) (Fortsättning) Aktuella lagstiftningsförslag
(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

ii) Direktiv om stärkande av jämlikhetsorganens roll och oberoende

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Paulina Brandberg

c) Ordförandeskapets konferenser

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson, Paulina Brandberg, Anna Tenje, Camilla Waltersson Grönvall.

d) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från den svenska delegationen.

Ansvarigt statsråd: Johan Pehrson, Paulina Brandberg, Anna Tenje, Camilla Waltersson Grönvall.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Icke-lagstiftande verksamhet

14. Upphandling av covid-19-vaccin

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion (offentlig session).

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed

Dokument: 14607/22

Förslagets innehåll: Vid mötet väntas ett åsiktsutbyte om upphandlingen av covid-19-vaccin med särskilt fokus på medlemsstaternas förväntningar på framtida steg från kommissionen i fråga om existerande förköpsavtal. Därtill förväntas ett åsiktsutbyte om huruvida det i det nuvarande läget av pandemin bör övervägas eller är önskvärt att återgå till nationella upphandlingsmetoder som ett alternativ till den nuvarande gemensamma upphandlingsmetoden.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen ser positivt på samarbete och samordning mellan medlemsstaterna avseende vaccinationsfrågor på frivillig basis. Regeringen ser även positivt på ett fortsatt samarbete med medlemsstaterna för att uppnå målen i EU:s vaccinstrategi och välkomnar att 80 procent av EU:s vuxna befolkning var fullvaccinerad vid slutet av 2021.

Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet lyfter fram att de EU-gemensamma inköpen har varit viktiga och framgångsrika i att skapa tillgång till vaccin mot covid-19. Regeringen ser positivt på att även fortsatt delta i de EU-gemensamma upphandlingsprocedurerna förutsatt att dessa är ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Samtidigt finns det behov av åtgärder för att utforma eventuella framtida avtal med större flexibilitet än dagens avtal, bl.a. gällande möjligheter för avbeställning.

Större flexibilitet är även viktigt för att underlätta donationer av vaccin. Ett fortsatt samarbete mellan medlemsstaterna är värdefullt för det globala solidaritetsarbetet för jämlik vaccintillgång. Regeringen ser positivt på det

nyligen upprättade centrallagret i Tyskland för förvaring av vaccinöverskott i medlemsstaterna och anser att det är ett steg i rätt riktning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Riksdagen har löpande fått information om frågor relaterade till upphandlingen av vaccin mot covid-19 och koordineringen inom EU. Frågan togs senast upp i EU-nämnden den 25 mars inför EPSCO-rådets möte 29 mars 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Frågor kopplade till upphandling av vaccin mot covid-19 kommer vara fortsatt aktuellt under 2023.

Faktrapomemoria: -

15. Rådets rekommendation om stärkt förebyggande genom tidig upptäckt: en ny EU-strategi för cancerscreening som ersätter rådets rekommendation 2003/878/EC (Kommissionens förslag till rättslig grund: artikel 168.6 i EUF-fördraget)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Antagande.

Ansvarigt statsråd: Acko Ankarberg Johansson

Dokument: -

Förslagets innehåll: Vid denna dagordningspunkt väntas rådet anta kommissionens förslag om en uppdaterad rådsrekommendation om stärkt förebyggande genom tidig upptäckt: en ny EU-strategi för cancerscreening.

Den 20 september 2022 presenterade kommissionen sitt förslag om att ersätta nu gällande rekommendation om cancerscreening (2003/878/EC) med en uppdaterad rekommendation COM (2022) 474.

Uppdateringen är ett initiativ inom ramen för Europas plan mot cancer, flaggskeppsinitiativ 21 ”ett EU-program för cancerscreening”. Den nuvarande rådsrekommendationen antogs 2003 och bedöms behöva ersättas av en uppdaterad rekommendation för att ta hänsyn till den kunskapsutveckling som skett vad gäller effektiv cancerscreening sedan dess.

Den huvudsakliga skillnaden mellan den föreslagna uppdateringen och rekommendationen från 2003 är att screening föreslås övervägas för fler cancerformer. I rekommendationen från 2003 inkluderas bröst-, livmoder- och kolorektalcancer. I den uppdaterade rekommendationen inkluderas även lung- och prostatacancer samt för vissa länder magcancer.

Rekommendationen har, utöver dessa tillägg vad gäller cancertyper att överväga screening för, även som mål att beakta den senaste vetenskapliga kunskapen och innovativa tekniken, och att nya program för cancerscreening baserat på minimalt invasiva metoder ska övervägas att införas. Ytterligare ett mål är regelbunden och systematisk övervakning av screeningprogram, inklusive ojämlikheter via det europeiska cancerinformationssystemet och registret över cancerrelaterade ojämlikheter.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom antagandet av rådsrekommendationen.

Regeringen välkomnar att kommissionen presenterat en uppdatering av rådsrekommendationen från 2003 som tar hänsyn till den kunskapsutveckling som skett under de senaste åren.

Regeringen välkomnar de höga ambitionerna i den föreslagna rådsrekommendationen. Regeringen anser att det finns ett värde i högt satta mål. En viktig utgångspunkt är medlemsstaternas nationella kontext och behov.

Regeringen ställer sig bakom att rådsrekommendationen framhåller vikten av en populationsbaserad, strukturerad och tillgänglig screening och att jämlikhetsperspektivet beaktas. Det anses vidare viktigt att rådsrekommendationen framhåller vikten av evidensbaserade screeningprogram.

En utgångspunkt i regeringens arbete är att kompetensfördelningen på hälsoområdet ska respekteras och att arbetet har ett europeiskt mervärde.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Socialutskottet den 13 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

16. Slutsatser om vaccinering som ett av de effektivaste verktygen för att förebygga sjukdomar och förbättra folkhälsan

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt. Godkännande.

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed

Dokument: -

Förslagets innehåll: Det tjeckiska EU-ordförandeskapet presenterade den 15 september ett utkast till rådsslutsatser om vaccination. Ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser grundar sig i att man nu kan se en nedgång i vaccinationstäckning i flera delar av EU och att det därför är av stor vikt att medlemsstaterna säkerställer att deras allmänna vaccinationsprogram fungerar väl. Slutsatserna tar även upp problemet med felaktig information och desinformation vilket riskerar leda till vaccintveksamhet, något som blivit särskilt tydligt i samband med vaccineringen mot covid-19. För att motverka detta uppmanas till olika initiativ på såväl nationell som EU-nivå. Bland annat uppmanas medlemsstaterna att främja vaccinationskampanjer för vuxna och att upprätthålla vaccinationskampanjer mot barn och ge skydd mot överförbara infektionssjukdomar till barn som ännu inte skyddas av vaccination.

Vidare nämns att covid-19-pandemin belyst omfattningen på problemet med vaccinskepsis då vissa delar av EU har en otillräcklig vaccinationstäckning trots lyckade vaccinationskampanjer i flera andra EU-länder.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av rådsslutsatserna.

Regeringen ser vaccinationer som en mycket viktig åtgärd för att förebygga smittspridning, motverka allvarlig sjukdom och främja en god folkhälsa.

Det sjunkande förtroendet för vacciner och vaccinationsprogram runtom i EU är oroande och åtgärder för att motverka vaccintveksamhet är viktigt. Regeringen välkomnar förslaget till rådsslutsatser och ser positivt på ett

utökat samarbete mellan medlemsstaterna avseende frågor kopplade till såväl informationsinsatser som vaccinationsfrågor.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Socialutskottet avseende regeringens ståndpunkt ägde rum den 13 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

Lagstiftande verksamhet

17. Förordningen om ett europeiskt hälsodataområde

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport.

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed

Dokument: 8751/22 + ADD 1

Förslagets innehåll: Vid mötet väntas ordförandeskapet presentera en lägesrapport om kommissionens förslag till förordning om det europeiska hälsodataområdet COM(2022) 197.

Kommissionen presenterade den 3 maj 2022 ett förslag till förordning om det europeiska hälsodataområdet. Det övergripande syftet med förordningen är att möjliggöra hälsodataområdet. Enligt förslaget syftar förordningen till att skapa förutsättningar för större kontroll för enskilda över egna hälsodata samt att främja tillgången till relevant hälsodata för forskning, innovation, beslutsfattande m.m. för att förbättra för enskilda vad gäller diagnosticering, vård och välmående samt för att skapa förutsättningar för ett välgrundat beslutsfattande. Förordningen avser därför göra det lättare att överföra hälsodata inom och över medlemsstaternas gränser, både för primär- och sekundäranvändning av dessa. Hälsodataområdets syfte är även att vara ett led i att skapa en gemensam marknad för hälsoprodukter och hälsojänster genom att harmonisera regler.

Under hösten har den första artikelgenomgången avslutats och ordförandeskapet har presenterat ett första kompromissförslag för kapitel II och III i förslaget. Vid EPSCO-rådsmötet väntas rådet ta del av en lägesrapport från ordförandeskapet.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Förslaget om det europeiska hälsodataområdet behandlades i EU-nämnden den 10 juni. Överläggning ägde rum i Socialutskottet den 31 maj. Socialutskottet informerades om förhandlingsarbetet den 27 oktober.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingar om förslaget kommer att fortsatt ske i rådsarbetsgruppen för folkhälsa.

Faktapromemoria: 2021/22:FPM97

18. Förordning om kvalitets- och säkerhetsstandarder för ämnen av mänskligt ursprung avsedda för användning på människor och om upphävande av direktiven 2002/98/EG och 2004/23/EG (humanmaterialförordningen)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport.

Ansvarigt statsråd: Acko Ankarberg Johansson

Dokument: 11396/22

Förslagets innehåll: Vid mötet väntas ordförandeskapet presentera en lägesrapport om kommissionens förslag till förordning om kvalitets- och säkerhetsstandarder för ämnen av mänskligt ursprung avsedda för användning på människor och om upphävande av direktiven 2002/98/EG och 2004/23/EG (humanmaterialförordningen).

Kommissionen presenterade sitt förslag till förordning den 14 juli 2022. Det övergripande målet med humanmaterialförordningen är enligt kommissionen att säkerställa en hög hälsoskyddsnivå för personer inom EU som donerar eller som är i behov av behandling med humanmaterial. Enligt förslaget syftar förordningen därför till att säkerställa säkerhet och kvalitet för

patienter som behandlas med humanmaterial, för donatorer av sådana material och för barn som blivit till genom assisterad befruktning. En målsättning är därutöver att förbättra tillgången till humanmaterial och undvika bristsituationer. Vidare är ett mål att säkerställa att lagstiftningen möjliggör en snabbare uppdatering av normer och bidrar till att underlätta utveckling av innovativa, säkra och ändamålsenliga behandlingar med humanmaterial. Av lägesrapporten förväntas framgå att det tjeckiska ordförandeskapet har påbörjat behandling av förslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i Socialutskottet den 13 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingar om förslaget kommer att fortsätta ske i rådsarbetsgruppen för folkhälsa.

Faktapromemoria: 2021/22:FPM118 Förordning om kvalitets- och säkerhetsstandarder för ämnen av mänskligt ursprung avsedda för användning på människor.

Övriga frågor

19. a) Genomförandet av förordningen om medicintekniska produkter (MDR)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Acko Ankarberg Johansson

Förslagets innehåll: Vid mötet förväntas kommissionen delge rådet information om genomförandet av förordning (EU) 2017/745 om medicintekniska produkter (MDR-förordningen). Implementeringstakten har fortsatt varit långsam, vilket riskerar att leda till brist på medicintekniska produkter inom EU. Kommissionen förväntas därför ge ny information om läget. Det är inte osannolikt att behov av öppnande av MDR-förordningen presenteras. Detta kommer i så fall att behöva hanteras av Sverige som inkommande ordförande.

Dagordningspunkten är en informationspunkt men det är sannolikt att flera medlemsstater kan komma att göra inlägg. Som inkommande ordförandeland förväntas även Sverige göra inlägg under denna punkt.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen föreslår att Sverige vid behov uttrycker sitt stöd för att kommissionen fortsatt avsätter tillräckliga resurser för att analysera och följa upp implementeringen av MDR/IVDR i unionen samt att detta kan återrapporteras till EPSCO i juni 2023. Regeringen föreslår även att Sverige som inkommande ordförande vid behov ger sitt stöd att bistå vid ytterligare åtgärder om kommissionen föreslår det och medlemsstaterna ger sitt stöd till detta.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EU-nämnden informerades senast i frågan den 10 juni inför EPSCO 14 juni 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen förväntas presentera förslag till fortsatt hantering vid EPSCO den 9 december 2022.

Faktapromemoria: -

19.b) Översyn av läkemedelslagstiftningen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Acko Ankarberg Johansson

19.c) Förhandlingar om ett internationellt fördrag om förebyggande av, beredskap och insatser vid pandemier samt kompletterande ändringar av det internationella hälsoreglementet (IHR 2005)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet och kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed

19. d) EU:s strategi för global hälsa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed

Förslagets innehåll: Kommissionen har tidigare meddelat sin avsikt att presentera en förnyad EU-strategi om global hälsa den 30 november 2022. Vid mötet förväntas kommissionen informera om den nya strategin.

Dagordningspunkten är uppsatt för information men det är troligt att flera medlemsstater kan komma att göra inlägg. Som inkommande ordförandeland kan även Sverige förväntas göra inlägg under denna punkt.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen föreslår att Sverige vid ett eventuellt inlägg välkomnar att kommissionen presenterat en ny EU-strategi för global hälsa och informerar om sin avsikt att ta fram rådsslutsatser med utgångspunkt i kommissionens strategi under sitt ordförandeskap.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EU-nämnden informerades senast i frågan den 10 juni inför EPSCO 14 juni. Socialutskottet informerades 31 maj om dagordningen inför EPSCO-mötet 14 juni. Utrikesutskottet informerades i frågan den 10 november.

Fortsatt behandling av ärendet: Sverige avser ta fram rådsslutsatser under sitt ordförandeskap.

Faktapromemoria: -

19. e) Rapport om beredskap på hälsoområdet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Acko Ankarberg Johansson

19. f) Ordförandeskapets konferenser

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet.

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed, Acko Ankarberg Johansson

19. g) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från den svenska delegationen

Ansvarigt statsråd: Jakob Forssmed, Acko Ankarberg Johansson